

– і практично відсутні дослідження естетичної (культурологічної та мистецтвознавчої) сутності відеохостингів Інтернет.

Надана історіографічна лакуна робить культурологічне та мистецтвознавче дослідження відеохостингів Інтернет не тільки актуальним, але й методологічно цінним, адже новітні морфологічні утворення в сучасній аудіовізуальній культурі потребують оновленого наукового інструментарію.

Ісупова М.І.

аспірант,

*Національний університет водного господарства
та природокористування*

СПЕЦИФІКА ІНТЕГРАЦІЇ БУДІВЕЛЬ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ 1940-Х – 1950-Х РР. В ІСТОРИЧНО СФОРМОВАНУ МІСТОБУДІВНУ СТРУКТУРУ (НА ПРИКЛАДІ М. РІВНЕ)

Питання охорони об'єктів архітектурної спадщини другої половини 1940-х – 1950-х рр. і внесення їх до реєстрів пам'яток архітектури є актуальним для багатьох міст України. Більшість досліджень архітектури даного періоду присвячено ансамблям центральних площ, будівництво яких активно розгорталося майже в усіх радянських містах. Вивчення забудови, яка до вищезгаданих ансамблів не входить, часто залишається поза увагою.

Таким чином, виникає необхідність дослідити особливості та специфічні риси інтеграції будівель кінця 1940-х – 1950-х рр. в історично сформоване міське середовище. Для аналізу було обрано м. Рівне, яке, з однієї сторони, мало чітку структуру, сформовану протягом минулих століть, з іншої – зазнало істотних руйнувань, особливо в центральній частині, під час Другої світової війни, а отже потребувало масштабної відбудови у безпосередньо повоєнні роки.

У 1950 р. було створено проект житлового кварталу, який окреслюють вул. Соборна, вул. Базарна, вул. Гетьмана Полуботка та вул. Пересопницька. Головний архітектор проекту – Б. Андрєєв. Серед запроєктованих і зведених будівель – чотири житлові багатоквартирні будинки і квартальна котельня з пральнею. Загальна площа кварталу – 9412 кв. м [1, с. 1].

В плані квартал має асиметричну структуру, що наближається до чотирикутника. Житловий триповерховий будинок з ротондою на даху, розміщений на куті, суміжному з головною міською магістраллю, став основним архітектурним акцентом кварталу.

Особливістю даного кварталу є включення в його структуру будівель довоєнних років за адресами вул. Базарна, 6, вул. Соборна, 192, вул. Пересопницька, 49. Серед них наближений до первинного вигляд зберіг лише будинок за адресою Базарна, 6. Сучасний стан інших істотно змінений внаслідок ряду реконструктивних заходів або перебудов.

Іншим прикладом інтеграції житлової архітектури повоєнної доби в структуру історично сформованої міської забудови є будинок за адресою вул. Соборна, 135. П'ятиповерхова будівля на 24 квартири була зведена в другій половині 1950-х років для працівників Обкому КП України. Частину ділянки, на якій вона розташована, у 1954 р. рішенням Виконкому Ровенської міськради депутатів трудящих було відчужено від території неоготичного костелу ХІХ ст. [2, с. 93], в будівлі якого, як відомо, згодом розташовувався кінотеатр, а нині знаходиться Зал камерної та органної музики.

Фасад житлового будинку, звернений до головної міської магістралі, вул. Соборної, опоряджений декоративними вставками з ліпниною та пілястрами з рослинними мотивами. Перші два поверхи облицьовані плитами з фактурою натурального каменю. Входи до приміщень закладів торгівлі, що знаходяться на першому поверсі, виконані у формі арок. Зі сторони східного торця будівля раніше межувала з малоповерховою забудовою довоєнного періоду, на місці якої в 2000-х роках було зведено сучасні багатоповерхові будинки.

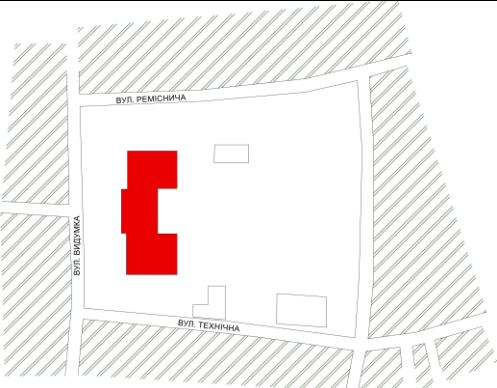
Прикладом інтеграції громадських будівель в історичну структуру міста є школа № 10 на вул. Видумка, 26, збудована у 1954 р. за типовим проектом архітектора О.І. Маринченко. Під будівництво школи було виділено ділянку розміром 1,038 га [3, с. 9], на якій раніше знаходилася площа Свободи. Забудова прилеглих до площі вулиць, що склалася у міжвоєнний період, являла собою в основному одноповерхові індивідуальні будинки [4, с. 181].

Таблиця 1

Схеми інтеграції будівель кінця 1940-х – 1950-х рр. в історично сформоване середовище м. Рівне

1	2
<p>Будівлі – «вставки», зведені на місці будинків, зруйнованих під час Другої світової війни, що межують з уцілілою історичною забудовою</p>	 <p>Житловий квартал</p>
<p>Будівлі, зведені на ділянках, відчужених від територій сусідньої забудови</p>	 <p>Житловий будинок на вул. Соборна, 135</p>

Закінчення таблиці 1

1	2
Будівлі, зведені на незабудованих територіях, наявних в структурі міста	 <p data-bbox="762 651 1292 689">Школа № 10 на вул. Видумка, 26</p>

БУДІВЛІ КІНЦЯ 1940-Х - 1950-Х РР.

МАЛОПОВЕРХОВА ЖИТЛОВА ЗАБУДОВА
МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ

БУДІВЛІ ДОВОЄННИХ РОКІВ

Джерело: розроблено автором за даними [1], [2], [3]

Отже, житлові та громадські будівлі кінця 1940-х – 1950-х рр., які не входили до ансамблів нових центральних площ, зазвичай зводилися у вигляді кварталів або поодинокі, в умовах історично сформованого міського середовища у вигляді «вставок» на місці будівель, зруйнованих під час Другої світової війни, або на вільних від забудови ділянках (наприклад, майданах), наявних у структурі міста. При цьому існуюча забудова, як правило, зберігалася в первинному стані або реконструювалася зі зміною свого функціонального призначення.

Список використаних джерел:

1. ДАРО, ф. Р-124, оп. 2, спр. 27, 42 арк. Плани и чертежи по благоустройству. 1949-1950 гг.
2. ДАРО, ф. Р-1934, оп. 1, спр. 46, 251 арк. Материалы по отводу земельных участков для государственного строительства (решения, акты, планы).
3. ДАРО, ф. Р-1934 оп. 1, спр. 34, 12 арк. Генеральные планы строящихся объектов в г. Ровно.
4. Прищеп О. Вулицями Рівного: погляд у минуле / О. Прищеп – Рівне, 2006.